

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

NOTA DE PREMSA

Acte de lliurament dels **PREMIS BONAPLATA 2014**

Dia: Dimarts 16 de desembre de 2014

Hora: 19:00 h

Lloc: Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya
Via Laietana, 39 – 08003 Barcelona

Acte de lliurament de premis de la 22ena edició dels **Premis Bonaplata** per la valoració del Patrimoni Industrial Tècnic i Científic i els **Premis Bonaplata per a Joves**.

Premis Bonaplata 2014

Organitzats per l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya, tenen com a finalitat premiar el interès per recuperar i difondre el patrimoni industrial de Catalunya; amb l'objectiu de sensibilitzar l'opinió pública sobre la importància del patrimoni industrial, testimoni de la nostra història.

Els premis que es lliuren estan agrupats en tres categories:

- Premi Especial de Patrimoni: adreçat a les persones i/o institucions que hagin contribuït a valorar el patrimoni industrial en els aspectes de difusió, promoció del turisme industrial, accions en la didàctica i reivindicacions del patrimoni industrial, persones que hagin destacat en algun aspecte concret del patrimoni industrial o del coneixement de la industrialització de Catalunya i a la col·laboració amb algun dels museus integrats en el Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya.
- Premi Estudis – Fundació Caixa d'Enginyers: als estudis originals relacionats amb el coneixement d'un paisatge industrial o d'un lloc productiu concret, d'una instal·lació

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

industrial, tècnica o científica, de béns mobles o de documentacions industrials, tècniques o científiques.

■ Premi Rehabilitació Béns Immobles: als millors treballs de rehabilitació, restauració i reutilització d'un indret industrial i l'actuació paisatgística en un territori de passat industrial.

■ Premi Rehabilitació Béns Mobles: als millors treballs de rehabilitació d'instal·lacions o béns mobles industrials, tècnics o científics.

Cada premi s'atorga per un jurat específic format per persones destacades del món científic i cultural. La lectura dels veredictes dels diferents jurats i els noms dels guardonats als Premis Bonaplata es faran públics en el moment del lliurament dels premis, als quals se'ls lliurarà un diploma acreditatiu. També es concediran mencions als treballs o actuacions d'interès especial.

Premis Bonaplata per a Joves 2014

Tenen com a objectiu fomentar l'esperit de recerca del jovent. Es concediran als millors treballs en els camps de l'arqueologia industrial i de la història industrial, i també es tindran en compte els àmbits de l'antropologia històrica de la industrialització de la societat catalana.

Adreçada a alumnes de entre 16 i 18 anys o estudiants de 1r i 2n de Batxillerat o de cicles formatius d'ensenyament professional. Es concediran també un màxim de **tres premis**, que consisteixen en una **dotació econòmica per valor de 600 euros***.

*Premis subjectes a retenció del 21 % irpf

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

PREMIATS EDICIÓ 2014

PREMI COL·LABORACIÓ AMB EL MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA I EL SISTEMA TERRITORIAL.

El Jurat del Premi Col·laboració dels Premis Bonaplata, format pels membres de la Comissió de directors dels Museus del Sistema Territorial del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC), ha decidit atorgar el *Premi Col·laboració amb el mNACTEC i el Sistema Territorial* als **Srs. Joan Vilà Vilar i Magí Puig i Govern** pel seu constant treball d'ajut, suport i col·laboració desinteressada en múltiples i diferents activitats de recerca i difusió, així com per les nombroses donacions d'objectes al Museu del Suro de Palafrugell i al Museu de la Pell d'Igualada, respectivament.

PREMI ESTUDIS –FUNDACIÓ CAIXA D'ENGINYERS

El Jurat del *Premi Estudis - Fundació Caixa d'Enginyers* dels Premis Bonaplata, format per Ferran Espuñes Serra, Pere Pascual Domènech, Jaume Perarnau Llorens, Rosa Serra Rotés i Mercè Tatjer Mir, decideixen atorgar:

Dos Premis Ex-aequo a les següents obres:

"Espais Recobrats. Els nous usos del patrimoni industrial català", de Ferran Pont i Montaner i Teresa Llordés i Llordés.

Es tracta d'un molt bon recull dels més destacats treballs de reutilització del patrimoni industrial dels últims 30 anys. Obra que serveix de guia de les intervencions que s'han fet a Catalunya per donar a conèixer el passat i el present del patrimoni industrial.

El jurat considera important d'aquest estudi, la mostra de edificis de patrimoni industrial de Catalunya i dels nous usos emprats com exemple del que representa aquest patrimoni industrial per a Catalunya.

"El quarter de Sant Pere. Història d'un barri amagat de Ciutat Vella", de Josep M. Vilumara, Fàtima López, Gabrielle Meroli, Antoni Vidal, M. Teresa Canals i Jaume de Bargas.

El llibre tracta la evolució de les manufactures i del treball artesanal a la indústria i la creació de les primeres fàbriques de Catalunya. Un llibre divulgatiu a l'abast de tothom amb il·lustracions que faciliten molt l'interès i la comprensió.

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

El jurat destaca de l'obra el seu caràcter divulgatiu i rigorós i la visió que es dóna d'un barri dinàmic i complex. Es tracta d'un estudi molt complet i amb una visió molt ampla del patrimoni, des de la vessant industrial, històrica, social, econòmica, institucional i tècnica.

Un **accèssit a:**

L'Arquitectura industrial del desenvolupisme a Barcelona i els municipis limitrofs. Anàlisi de l'evolució de les tècniques constructives (1953-1973), de Albert Crispí Brillas.

El jurat concedeix aquest accèssit per tractar-se d'una temàtica innovadora pel context i l'àmbit territorial. L'obra estudia els edificis d'ús industrial dels anys 1950 al 1970 i que va portar a la creació de grans àrees industrials com la Zona Franca i el Besòs.

PREMI ESPECIAL DE PATRIMONI

El Jurat del *Premi Especial de Patrimoni* dels **Premis Bonaplata**, format per la Junta Directiva de l'Associació i reunida el dia 3 de novembre a l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya, decideix atorgar

Dos Premis Ex-aequo de Col·laboració amb l'AMCTAIC 2014 a:

TMB, Transports Metropolitans de Barcelona

Coincidint amb el 90 aniversari de la inauguració de la primera línia de metro Lesseps - Plaça Catalunya a Barcelona. La millora de la circulació en superfície a la ciutat, durant tot el segle passat i l'actual no hauria estat possible sense la creació d'aquest nou sistema de transport, iniciat per una empresa privada i posteriorment fusionat amb TMB, empresa pública.

FREIXENET, S.A.

Coincidint amb la celebració del seu centenari (1914 / 2014).

Freixenet és una empresa catalana, dedicada a l'elaboració del cava, que disposa d'una gran sensibilitat col·laborant amb diversos projectes culturals al nostre País i d'arreu.

Des de fa molt anys, dona suport a l'AMCTAIC, ja sigui donant conferències en els nostres fòrums, com amb l'accés mitjançant visites tècniques a les seves caves històriques de Sant Sadurní d'Anoia.

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

Dos Premis Ex-aequo, en la modalitat de Difusió a:

La exposició "Sant Adrià. La fàbrica de la Llum", del Museu d'Història de la immigració de Catalunya de Sant Adrià del Besòs en col·laboració amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Fundació ENDESA i el Consorci del Besòs.

El Jurat valora molt positivament, aquesta inciativa expositiva d'uns edificis i elements industrials de Sant Adrià de Besòs, que en els inicis varen crear indústria, llocs de treball i prosperitat en la zona.

El Jurat vol destacar d'aquesta exposició que ha estat realitzada de forma modesta i amb participació ciutadana representada per la Plataforma en defensa 3 Xemenies de Sant Adrià, i per veïns i antics treballadors de la fàbrica.

"La exposició "FABRA&COATS FA MUSEU. MUHBA Laboratori 3: OBJECTES, PARAULES I IMATGES", del Museu d'Història de Barcelona, Institut de Cultura de Barcelona i Ajuntament de Barcelona.

En els darrers anys, el Museu d'història de Barcelona, amb el suport del Institut de Cultura de Barcelona i del Ajuntament de Barcelona, ha apostat de forma decidida per valorar i donar a conèixer la importància del passat industrial de Barcelona en el desenvolupament de la ciutat.

Aquesta exposició es la tercera iniciativa del projecte MUHA lab, que en aquesta ocasió vol destacar la recuperació del patrimoni contemporani.

Un Premi en la Categoria de Promoció del Turisme a:

"La sèquia de Manresa. 10 camins a l'entorn d'un canal medieval", de Josep Alert Puig i Pol Huguet Estrada.

El jurat considera que la publicació compleix bastament els objectius previstos de reivindicació del patrimoni industrial per tractar-se d'una treball que posa en valor una obra singular d'enginyeria hidràulica de l'edat mitjana i que continua en ple funcionament, de promoció del turisme industrial al incloure rutes senzilles que permeten descobrir la història, el patrimoni, el paisatge i la natura que envolten la sèquia.

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

Un Premi en la Categoria d'una acció en el camp de la didàctica del patrimoni industrial i tècnic a:

“Descobrir el patrimoni industrial del Vapor a Mollet del Vallès” de Glòria Campoy Collado, de l'Escola Sant Gervasi, Mollet del Vallès.

El jurat valora la importància del treball adreçat als alumnes de 4t ESO per posar en valor un passat industrial que va incorporar uns canvis importants en aquest cas, utilitzant com a eina central la màquina de vapor.

PREMI BONAPLATA REHABILITACIÓ

Reunits el dia 6 de novembre al Museu de la Ciència i de la Tècnica, i una vegada analitzades totes les propostes presentades i un cop fetes les visites els dies 25 i 28 de novembre, el Jurat del Premi Bonaplata Rehabilitació, format per Conxa Bayó Soler, Pere Alavedra Ribot, Pere Puigdollers Ocaña, Eusebi Casanelles Rahola, Jordi Rogent Albiol i Antonio Navarro Cossio, decideix donar el premi Rehabilitació en la **Categoria Béns Immobles** a:

“la Rehabilitació de l'antiga fàbrica AEG, Escola Nova Electra de Terrassa” dels arquitectes Joan Pascual i Ramón Ausió.

El jurat valora molt positivament l'anàlisi, per part dels arquitectes, dels elements més significatius de la estructura original del edifici, el seu manteniment i posta en valor en la rehabilitació duta a terme.

El Jurat també valora positivament la postura de l'Ajuntament de Terrassa per recuperar un edifici d'arquitectura contemporània adaptant el planejament i del Departament d'Ensenyament a l'adaptar la seva tipologia d'edifici escolar i mòduls de costos per recuperar un edifici industrial.

El Premi Rehabilitació en la **Categoria de Béns Mobles** s'ha atorgat al **Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú**, per la rehabilitació i posada en marxa de la locomotora “Mataró” i en representació de totes les institucions, empreses, entitats i persones que amb el seu suport i les seves aportacions econòmiques han fet possible la rehabilitació i reparació per a que tornés a funcionar. Aquest projecte de micromecenatge, ha esta una mostra de la força i potència que proporciona la cooperació.

La recuperació d'aquest emblemàtic vehicle de patrimoni industrial de Catalunya, construïda per la Maquinista Terrestre i Marítima, rèplica de 1948, del primer ferrocarril de tot l'Estat,

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

es va dur a terme a les instal·lacions que disposa a Lleida l'Associació per a la Preservació de Material Ferroviari (ARMF), durant la primera meitat de l'any 2014. Aquesta recuperació ha estat una fita molt destacable que el Premi Bonaplata d'enguany volen destacar.

PREMIS BONAPLATA JOVES 2014

Reunits el dia 08 d'octubre de 2014 al Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya (Via Laietana, 39, Barcelona) el Jurat dels Premis Bonaplata per a joves, format per Mercè Borràs Roca, Mª Lluïsa Gutiérrez Medina, Guillermo Lusa Monforte i Antoni Roca Rosell decideixen atorgar els següents premis

PREMI FUNDACIÓ AGBAR a:

" Can Cabot: Ilum per a un poble", realitzat per Pau Vial Serrat, del Institut l'Olivar Gran de Figueres, treball dirigit per Anna Duran Marín.

Estudi viable de la rendibilitat de la central hidroelèctrica, aprofitant els recursos de l'entorn i revertint la producció de la electricitat en benefici del mateix poble. Treball on es fa palès el impacte de la electricitat a l'Alt Empordà en un espai geogràfic reduït.

DOS PREMIS BONAPLATA a :

"Labora –Fontbernat. Estudi d'una arma creada per les Indústries de guerra de Catalunya durant la Guerra Civil 1936-1939", de Albert Horts Barios de l'Institut Ramon Muntaner de Figueres,

Mitjançant l'estudi d'una arma l'autor ens porta a aspectes de la II República i de la Guerra Civil oblidats, poc coneguts i esborrats pels guanyadors de la guerra. Fa palesa la organització de la Generalitat de Catalunya en la Comissió d'indústries de Guerra (CIG) per controlar la seva pròpia defensa i alhora obrir noves línies productives. Descripció de l'aparició de l'entramat industrial per la producció de material bèl·lic que després de la guerra estava previst transformar en noves indústries per a la pau.

"Restauració de la Turbina de Vilajoana", de Arnau Viladrich Gorchs, de l'Institut Guillem de Berguedà, treball coordinat per Montserrat Gorchs.

Treball de restauració i reconstrucció d'una turbina Pelton, que va funcionar entre 1923 i 1936, i d'una minicentral ubicada al molí de Vilajoana, propietat familiar, per tal que torni a funcionar i així donar llum a la finca.

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

El jurat també ha donat dues **mencions especials** a

“Navegar sense timó: Els secrets del patí català”, de Adrià Julià Alonso, del Col·legi Maristes La Immaculada de Barcelona, treball coordinat per Carme Sánchez.

Treball original nascut del interès personal de l' alumne sobre el patí català, construcció de fusta i sense timó. Es tracta d'un vaixell que malgrat l'aparició de nous materials es continua fabricant en fusta com es feia originàriament.

“Estudi i reproducció en miniatura d'una roda hidràulica”, Èric Bach Marquès, de INS Francesc Ribalta, de Solsona dirigit i coordinat per Xavier Burés i Closa

Descripció del procés de construcció de la maqueta i del seu context històric.

Estudi a fons de la serradora de Can Ambròs, situada al curs del riu Aiguadora a Navàs que va estar en actiu fins els anys 80. Reproducció a escala per entendre el funcionament d'una roda hidràulica.

Barcelona, 15 de desembre de 2014